

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200946
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8518200946.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Generali Poist'ovňa, a. s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332 proti žalovanému Q. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X, Y., zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Okružná 1945/107, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 47 234 831, o zaplatenie 1414 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4Csp/31/2018-75 zo dňa 05.03.2020 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.414,- eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.414,- eur od 31.12.2015 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 02.07.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.414 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.414 eur od 31.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. V dôvodoch žaloby uviedol, že dňa 23.01.2015 so žalovaným uzavrel poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla so začiatkom poistenia od 23.01.2015. Dňa 17.02.2015 došlo k škodovej udalosti v Anglicku - keď poistené osobné motorové vozidlo EČ: T. zn. L. H. vychádzalo z parkoviska, došlo k stretu a poškodeniu motorového vozidla zn. L. D., EČ: K Poškodený si uplatnil právo na náhradu škody u likvidačného zástupcu žalobcu a ten mu vyplatil dňa 08.09.2015 poistné plnenie vo výške 1.414,00 eur v súlade so zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca v súvislosti s vyplateným poistným plnením poukázal na ustanovenie § 12 ods. 1 písm. g) zákona o PZP, v zmysle ktorého má poisťovateľ proti poistníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4, t.j. písomne neoznámil poisťovateľovi vznik škodovej udalosti v zákonom stanovenej lehote. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný bez existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa nesplnil svoju oznamovaciu povinnosť a vznik škodovej udalosti nahlásil až 20.04.2015, vznikol žalobcovi voči žalovanému regresný nárok za poskytnuté poistné plnenie. Nakoľko žalovaný neuhradil dlžnú sumu ani na základe výziev zo dňa 30.11.2016 a 27.04.2016, žalobca podal žalobu na súd, kde si uplatnil žalovanú sumu so zákonným úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

Na základe žaloby bol súdom 10.08.2012 pod č.k. 4Csp/31/2018-31 vydaný platobný rozkaz, ktorým bolo žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovie. Žalovaný v odpore voči platobnému rozkazu uviedol, že vozidlo EČ: T riadil v čase stretu jeho syn Q. R., avšak pri strete týchto vozidiel nevznikla žiadna škoda. Nemá tak vedomosť o tom, z akého dôvodu žalobca uhradil sumu 1.414 eur, vzniesol taktiež námietku premlčania a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd prvej inštancie spor prejednal na pojednávaní 05.02.2020 v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil, ako aj v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, majúci za to, že dôvod na odročenie pojednávania ako právny zástupca žalovaného žiadal, daný nebol. Žalovaný mal vedomosť o predmetnom konaní viac ako rok a pol, mal dostatočný časový priestor na to, aby sa dal právne zastúpiť a neudelovať plnomocenstvo až 03.02.2020. O procesných právach a povinnostiach bol žalovaný poučený ešte 05.10.2018. Žalobu mal súd za dôvodnú, bol to žalovaný ako poistený, ktorý mal zákonnú povinnosť ohlásiť poistnú udalosť do 30 dní od jej vzniku. Tým, že poistnú udalosť, ktorá sa stala dňa 17.02.2015 v Anglicku, v zákonnej lehote žalobcovi neoznámil, porušil svoju povinnosť, výšku plnenia mal súd za nespornú, nárok za uplatnený na súde včas a žalobu tak dôvodne danú. Žalobca vykonal poistné plnenie v prospech poškodeného v celkovej výške 1.414 eur a následne si uplatnil regresnú náhradu voči žalovanému, vlastníkovi a poistníkovi vozidla. Žalovaný porušil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 10 ods. 1 písm. b) Zákona č. 381/2001 Z.z., čím bol daný nárok žalobcu podľa § 12 ods. 1 písm. g) Zákona č. 381/2001 Z.z.. Námietku premlčania mal za nedôvodnú, žalobca poistné plnenie poškodenému vyplatil 08.09.2012, od toho dňa začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, ktorá by uplynula 08.09.2018, avšak pred jej uplynutím, t.j. 02.07.2018 podal žalobca žalobu na súd a preto nárok žalobcu nie je možné považovať za premlčaný.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla - § 10 ods. 1, § 12 ods. 1 písm. g), § 12 ods. 4 a na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z..

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP, na základe úspechu žalobcu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Uviedol, že 03.02.2020 splnomocnil na zastupovanie v konaní advokáta, ktorý splnomocnenie, vrátane žiadosti o odročenie pojednávania, doručil súdu 05.02.2020 o 08:14 hod. Jeho žiadosti bolo potrebné vyhovieť, pojednávaním v neprítomnosti advokáta súd porušil jeho ústavné právo. Žalovaný taktiež uviedol, že v odpore proti platobnému rozkazu namietal výšku škody ako aj právny titul. Je pravdou, že 17.02.2015 v meste Halifax došlo k stretu vozidla, ktoré viedol jeho syn Q. R., avšak pri strete týchto vozidiel nevznikla škoda vo výške, ktorú si uplatňuje žalobca. Syn ho informoval o tom, že auto len škrabol a na náhrade škody sa spoločne dohodli. Uhradením škody poškodenému vo výške 1.414 eur konal žalobca neodborne a nezodpovedne. Pri poškraibaní predného nárazníka na vozidle poškodeného nebolo potrebné ho ani vymeniť, na odškodnení za prestriekanie sa finančne s poškodeným dohodli. Ak si poškodený v rámci servisu nechal opraviť aj iné časti vozidla, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu žalovaného. Podľa žalovaného žalobca taktiež nezohľadnil vek, skutočný počet najazdených kilometrov a amortizáciu poškodeného motorového vozidla. Žalovaný tiež uviedol, že má za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré si nesplnil svoju povinnosť v zmysle § 10 ods. 1 až 4 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Pri vzniku dopravnej nehody nebol on, ale jeho syn, ktorý sa s poškodeným na náhrade škody dohodol, preto sa o tejto skutočnosti žalovaný dozvedel až na základe výzvy zo strany žalobcu, ktorý ho mal kontaktovať 20.04.2015. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vydané predčasne. Na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto žiadal, aby odvolací súd zrušil v celom rozsahu napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že súd prvej inštancie sa dôkladne vysporiadal s argumentáciou strán sporu, vykonané dôkazy zhodnotil správne. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre potvrdenie ani pre zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia.

5. Prioritným odvolacím argumentom žalovaného bol argument o porušení jeho práva na spravodlivý proces nakoľko súd prvej inštancie nevyhoviel jeho požiadavke o odročenie pojednávania, jeho právnomu zástupcovi nebola tak poskytnutá lehota na prípravu na pojednávanie.

Podľa § 89 ods. 1 veta prvá CSP strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí.

6. Zo spisu vyplýva, že súd prvej inštancie pojednávanie na prejednanie veci nariadil na deň 05.02.2020 a to dňa 09.10.2019 pričom žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené 17.10.2019. Žalovaný splnomocnil spoločnosť Advokátska kancelária JUDr. Maroš Zima, s.r.o. k zastupovaniu v konaní vedenom na prvoinštančnom súde pod sp.zn. 4Csp/31/2018 písomnosťou zo dňa 03.02.2020, ktorá bola súdu prvej inštancie spolu so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu krátkosti lehoty na prípravu na pojednávanie keďže právny zástupca si chcel preštudovať obsahu spisu, podaná 05.02.2020 o 08:14 hod. osobne.

Súd prvej inštancie spor prejednal na pojednávaní dňa 05.02.2020 v neprítomnosti žalobcu ako aj právneho zástupcu žalovaného. Žalovaného na pojednávaní vypočul, pojednávanie ukončil vyhlásením uznesenia, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené a pojednávanie odročil na deň 05.03.2020 za účelom vyhlásenia rozsudku.

7. Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 rovní.

8. Vychádzajúc z citovaného článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky právo na právnu pomoc patrí medzi základné ústavné práva ako súčasť práva na súdnu a inú ochranu. Zákon neobmedzuje účastníka vo vzťahu k časovému aspektu využitia práva na právnu pomoc advokáta, upravuje iba povinnosť bezodkladne oznámiť súdu dôvod, pre ktorý žiada odročenie pojednávania.

9. Je pravdou, že žalovaný splnomocnil advokáta k zastupovaniu len 2 dni pred nariadeným termínom pojednávania, pričom vedomosť o ňom mal od 17.10.2019, ale v konaní nebol pasívny, voči súdom vydanému platobnému rozkazu podal odpor, na písomnosti žalobcu reagoval, na pojednávanie sa ustanovil, uplatnil námietky skutkového aj právneho charakteru, čo evokovalo potrebu obozretnosti pri vyhodnocovaní procesných pravidiel sťažujúcich prístup strany sporu k súdu.

Zo spisu vyplýva, že žalobca sa na pojednávanie, ktoré súd na prejednanie veci nariadil neustanovil, svoju neprítomnosť ospravedlnil. Za tejto situácie, keď sa na jednej strane dostalo do kolízie právo žalobcu na prejednanie sporu bez prietahov s právom žalovaného na právnu pomoc, bolo žiaduce, aby súd prvej inštancie zvolil taký postup, aby obidve tieto ústavné práva strán sporu boli v rovnováhe, teda pojednávanie odročil a umožniť žalovanému argumentáciu cestou osoby znalejšieho práva.

Súd prvej inštancie tento postup nezvolil, z čoho vyplýva, že svojim prístupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, bolo tak porušené právo na spravodlivé súdne konanie.

Z uvedeného základného dôvodu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie opätovne posúdi žalobou uplatnený nárok v kontexte aj s ďalšími odvolacími dôvodmi, žalovaným prezentovanými aj v priebehu konania. Osobitnú pozornosť, vzhľadom na dôvod žaloby, bude venovať tomu, či žalobcom uplatnený nárok umožňujúci mu vo vzťahu k poisťovníkovi žiadať pri porušení základných povinností náhradu poistného plnenia alebo jeho časti zodpovedá v konkrétnych skutkových okolnostiach princípu primeranosti ako princípu vlastnému európskej právnej kultúre. Na uvedené, posudzujúc zmysel postihového nároku poisťovne reagoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 1Cdo/73/2019 zo dňa 16.07.2019 majúci za to, že uplatnenie postihového nároku poisťovne má plniť výchovný účel, uplatňovaním postihu v plnej výške vyplatených súm poistenie zodpovednosti stráca totiž svoj zmysel.

11. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov celého konania, t.j. trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.